

YRITTÄJÄN YEL-VAKUUTUS 2012

Olemme iloisia, että haluat Ilmarisen hoitavan eläketurvaasi. Meille ilmarislaisille on tärkeää, että saat asiantuntevaa ja hyvää palvelua. Ei ole sattumaa, että juuri Ilmarinen on Suomen suurin yrittäjien eläkevakuuttaja.

YEL-vakuutus on tärkein osa yrittäjän eläke- ja sosiaaliturvaa. Sen perusteella määräytyvät vakuutusmaksut ja yrittäjälle aikanaan maksettava eläke. YEL-vakuutuksen työtulolla on merkitystä yrittäjän sosiaaliturvaan jo ennen eläkkeelle jäämistä: se vaikuttaa äitiys- ja sairauspäivärahaan sekä työttömyysturvaan.

Hyvä tietää

- Työtulon rajat 7 105,84 - 161 375,00 € /v
- Alle 53-vuotiaan maksu 22,50 % työtulosta
- Yli 53-vuotiaan maksu 23,85 % työtulosta
- Yrittäjänä voit hoitaa kaikki eläkevakuutusasi pankkitunnuksillasi verkkopalvelussamme www.ilmarinen.fi/vakuutuspalvelu

Yli 30 prosentin omistuksella YEL:iin

Yrittäjäksi katsotaan liikkeen- ja ammatinharjoittaja, henkilöyhtiön vastuullinen yhtiömies ja osakeyhtiön osakas. Vuodesta 2011 alkaen osakeyhtiön johtavassa asemassa työskentelevä osakas vakuutetaan yrittäjänä, jos hän omistaa yksin yli 30 prosenttia tai yhdessä samassa taloudessa asuvien perheenjäsentensä kanssa yli 50 prosenttia yhtiön osakkeista tai äänimäärästä.

Aikaisemmin YEL:n mukaan on vakuutettu johtavassa asemassa työskentelevä osakeyhtiön osakas, jos hänen omistusosuutensa yksin tai yhdessä perheenjäsenten kanssa on ollut yli 50 prosenttia.

YEL:n mukaan vakuutetaan myös työntekijän eläkelaisissa (TyEL) itsensä vakuuttanut osaomistaja, joka täyttää uuden omistusrajan (yli 30 %). Siirtymäaika TyEL:stä YEL:iin on vuoteen 2014 saakka.

Työtulo yrittäjän sosiaaliturvan perusta

YEL:n mukaan työtulon tulee vastata yrittäjän työpanosta ja vähintään sitä palkkaa, jota vastaa-

vasta työstä maksettaisiin saman ammattitaidon omaavalle.

Työtulon arvioinnin pohjana voi käyttää Eläketurvakeskuksen ja yrittäjäjärjestöjen yhteistyönä laatimia työtulo-ohjeita.

Työtulo vaikuttaa osa-aikaeläkeoikeuteen

Vanhempi, osa-aikatyöhön siirtyvä yrittäjä voi saada osa-aikaeläkettä. Yksi olennainen edellytys yrittäjän osa-aikaeläkkeen saamiseksi on, että työtulo viimeisinä vuosina ennen eläkettä on vähintään 14 211,69 €/v (2012). Jos työtulo on pienempi, osa-aikaeläkkeen saaminen voi siirtyä, kunnes työtulo on noussut, tai osa-aikaeläkettä ei voi saada lainkaan.

Sairauspäivärahat lasketaan työtulosta

Yrittäjän äitiys-, vanhempain- ja sairauspäiväraha määräytyvät eläkevakuutuksen työtulosta. Kun päiväraha alkaa vuonna 2012, Kela laskee sen vuoden 2010 YEL-työtulon mukaan.

Jos sairastumista edeltävän kuuden kuukauden YEL-työtulo vuosituloksi muutettuna on 20 prosenttia korkeampi kuin vuonna 2010, päiväraha voi hakea korkeamman työtulon mukaan.

Työtulo vaikuttaa työttömyysturvaan

Yrittäjä on työttömyysturvan piirissä vain, jos YEL-työtulo on vähintään 8 520 €/v. Vähimmäismäärä on yhtenä edellytyksenä sille, että yrittäjä voi liittyä työttömyyskassaan tai saada Kelalta työttömyysturvan mukaista peruspäivärahaa. Työttömyyskassan ansiopäivärahan perustaksi valittu työtulo voi olla enintään YEL-työtulon suuruinen.

Pidä työtulo ajan tasalla

Yrittäjänä sinun kannattaa huolehtia siitä, että työtulosi vastaa työpanosta. Työtulo on syytä tar-

kistaa, jos yritystoiminta laajenee tai supistuu. Työtulomuutoksen voit tehdä milloin tahansa, ei kuitenkaan takautuvasti. Helpoimmin muutoksen voit tehdä verkkopalvelussamme www.ilmarinen.fi/vakuutuspalvelu, tai soittamalla asiakaspalveluun, puh. 010 195 000.

YEL-vakuutus joustaa

Voit halutessasi joustaa maksuissa maksamalla jonain vuonna suurempaa vakuutusmaksua ja siten parantaa kyseiseltä vuodelta karttuvaa eläkettäsi. Vastaavasti voit myös alentaa maksua, jolloin karttuva eläke pienenee.

Jousto koskee yhtä vuotta kerrallaan. Se ei muuta vahvistettua työtuloa eikä siten vaikuta sairausvakuutuksen päivärahoihin.

Tee kirjallinen ilmoitus, että haluat joustaa maksussa. Lisämaksu täytyy maksaa vuoden loppuun mennessä, ja sen voit vähentää verotuksessa. Ilmoituksen jouston käytöstä sekä arvion sen vaikutuksista maksuun ja eläkkeen määrään voit tehdä verkkopalvelussamme.

YEL-maksu lasketaan työtulosta

Alle 53-vuotiaan yrittäjän YEL-vakuutusmaksu on 22,50 prosenttia työtulosta (2012). Maksu nousee 53 vuoden iän täyttämistä seuraavan vuoden alusta 23,85 prosenttiin. Maksu on korkeampi, sillä vanhemman yrittäjän eläkekertymäkin on suurempi.

Katso Sosiaalivakuutusmaksut 2012 www.ilmarinen.fi – Julkaisut

Aloittava yrittäjä saa alennusta

Ensimmäistä kertaa yrittäjäksi ryhtyvä saa 25 prosentin alennuksen YEL-maksuunsa 48 ensimmäiseltä kuukaudelta. Alle 53-vuotiaan aloittavan yrittäjän maksu on 16,875 prosenttia ja yli 53-vuotiaan 17,887 prosenttia työtulosta.

Alennuksen voi saada vielä toiseen yrittäjäjaksoon, jos ensimmäinen jakso on alkanut vuoden 2000 jälkeen ja alennusaikaa on yhä jäljellä.

Voit vaikuttaa maksujen ajankohtiin

Yrittäjä voi maksaa vuotuisen YEL-maksun 1–4, 6 tai 12 erässä. Puolet eräkuukausista pitää kuitenkin olla ennen elokuuta.

YEL-maksun eräpäivä on kuukauden 20. tai

sitä seuraava ensimmäinen pankkipäivä. Myöhästyneestä maksusta perimme viivästyskorkoa.

Maksujärjestelyistä voi sopia

Jos vakuutusmaksun maksaminen ajallaan ei ole mahdollista, voit ennen eräpäivää sopia maksulle lisäaikaa verkkopalvelussa tai soittaa asiakaspalveluun. Sopimalla maksujärjestelystä vältät vakuutusmaksujen siirtymisen perintätoimistolta tai ulosottoperintään sekä perinnästä aiheutuvat ylimääräiset kulut.

Vanhentuneet YEL-maksut pienentävät eläkettä

Maksamatta jäänyttä YEL-maksua voidaan periä yrittäjältä maksuunpanovuoden jälkeen viiden vuoden ajan. Jos maksu on maksamatta perintäajan päätyttyä, kyseisen vuoden YEL-työtuloa ja eläkekertymää alennetaan maksamattomien maksujen suhteessa

YEL-maksut voi vähentää verotuksessa

YEL-maksut ovat yrittäjälle kokonaisuudessaan vähennykelpoisia. Vähennyksen voi tehdä se, joka on maksut maksanut. Jos yrittäjä on maksanut maksut henkilökohtaisesti, ne vähennetään yrittäjän tai hänen puolisonsa henkilökohtaisessa verotuksessa sen vuoden kuluna, jona ne on maksettu.

Yrityksen maksamat vakuutusmaksut vähennetään yrityksen tuloksesta ja kirjataan sen vuoden kuluksi, johon maksu kohdistuu.

Yrittäjätoiminnan päättyminen ja keskeytykset

YEL-vakuutus päätetään, kun yrittäjätoiminta päättyy, työtulo jää alle YEL:n rajan tai yrittäjä siirtyy eläkkeelle.

Lyhyen sairausloman ajaksi YEL-vakuutusta ei kannata päättää. Voit päättää vakuutuksen, jos sairausloma jatkuu pidempään tai olet vanhempainlomalla etkä työskentele lainkaan. Jos yritystoiminta jatkuu jossain määrin, voit alentaa työtuloa tilapäisesti. Siltä ajalta, jona vakuutus ei ole voimassa, ei peritä maksua eikä eläkettä kartu. Jos YEL-vakuutus on voimassa, eläke karttuu sekä vakuutuksen että sairauspäiväraha-ajan perusteella.

Ilmoita yrittäjätoimintasi päättymisestä Ilmariseen. Ilmoituksen voit tehdä puhelimitse, verkkopalvelussa, YEL-vakuutuksen muutosilmoituksella tai kirjeellä.

Työskentely eläkkeen rinnalla

Jos saat työkyvyttömyys- tai osatyökyvyttömyyseläkettä ja työskentely täyttää YEL:n ehdot, ansiotyö pitää vakuuttaa 68 vuoden ikään asti. Vanhuuseläkkeen rinnalla yrittäjätoiminnan vakuuttaminen on vapaaehtoista.

Osa-aikaeläkkeellä oleva yrittäjä maksaa YEL-vakuutusmaksut osa-aikatyön työtulosta.

Yrittäjän eläketurva on kattava

YEL antaa yrittäjälle turvaa eri elämäntilanteissa. Vanhuuseläkkeen lisäksi nuorellakin yrittäjällä on työkyvyttömyyseläketurva sairauden varalta ja omaisilla perhe-eläketurva kuolemantapauksen sattuessa. Jos sairaus uhkaa työkykyä, Ilmarinen voi tukea ammatillista kuntoutusta työtehtävien tai ammatin vaihtamiseksi.

Miten YEL-eläke lasketaan?

Yrittäjän eläkettä kartuttaa ansiotyö 18–67-vuotiaana. Eläke lasketaan jokaisen vuoden YEL-työtulosta yrittäjän ikää vastaavalla karttumaprocentilla seuraavasti:

- 18–52-vuotiaana 1,5 %
- 53–62-vuotiaana 1,9 %
- 63–67-vuotiaana 4,5 %

Vuodesta 2005 lähtien eläkettä on karttunut myös eräiden sosiaalietuuksien ajoilta. Eläkettä kartuttavat mm. sairauspäivä- ja äitiysraha, työttömyyskassan maksama päiväraha, alle 3-vuotiaan lapsen kotihoidon aika sekä opiskeluaika ammatti- ja korkeakoulututkintoa varten.

Ilmarisen palvelut yrittäjälle

Vakuutuspalvelu verkossa

Yrittäjänä voit hoitaa eläkevakuutusasi pankkitunnuksillasi verkkopalvelussamme. Palvelussa voit maksaa maksuja, sopia maksuajan pidentyksestä, tulostaa todistuksia mm. maksuista ja työtulosta, hakea työtulon muutosta tai maksujoustoja.

Tutustu verkkopalveluun osoitteessa www.ilmarinen.fi/vakuutuspalvelu. Tilaa TyEL-asioiden hoitoon tarvittavat käyttäjätunnukset palvelunumerostamme 010 195 000.

Tietoa omasta eläkkeestä

Ansiotyöstäsi kertyvästä eläkkeestä saat helposti tietoa verkkosivuiltamme. Siellä voi myös tarkistaa vuotuisen työeläkeotteesi.

Työhyvinvointipalvelut

Ilmarinen tarjoaa asiakasyrityksilleen työhyvinvointipalveluja, jotka auttavat henkilöstöä voimaan hyvin, jaksamaan ja säilyttämään työkykynsä. Yritysten työhyvinvointipalveluja ovat mm. maksuttomat seminaarit ja työhyvinvoinnin verkkopalvelut. Asiakkaamme saavat käyttöönsä myös Duodecimin ylläpitämän Työterveyskirjaston.

Jos yrittäjä tai työntekijä ei terveydentilansa vuoksi voi enää jatkaa entisessä työssään, Ilmarinen voi tukea työtehtävien tai ammatin vaihtoa työeläkekuntoutuksen avulla.

Asiakaspalvelumme auttaa

- Verkkopalvelut ja tietoa eläketurvasta: www.ilmarinen.fi
- Puhelinpalvelu 010 195 000, arkisin klo 8–17
- Sähköposti vakuutusasioissa: vakuutuspalvelu@ilmarinen.fi

Halutessasi voit hoitaa eläkeasiiasi myös Ilmarisen yhteistyökumppanien OP-Pohjola-ryhmän, A-Vakuutuksen tai Pohjantähden yhteyshenkilöiden kautta.

